

LAPPEENRANTA

LINNOITUKSEN LÄNSIRINNE

TARKASTUSKÄYNTI 12.–13.9. JA PELASTUSKAIVAUS 6.10.2005

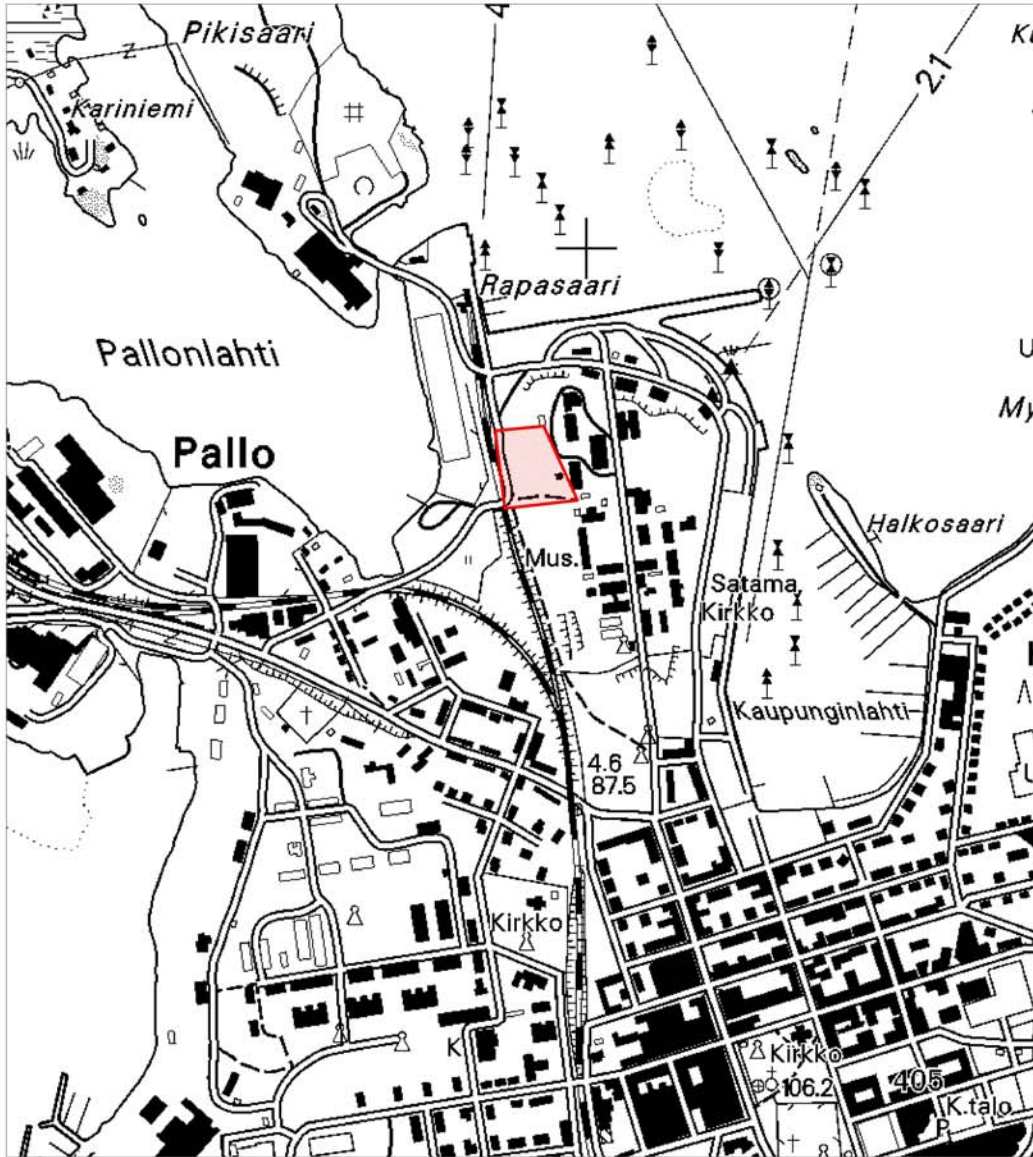
ULRIKA ROSENDAHL
2005

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN OSASTO

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Tutkimuskohde: Linnoituksen länsirinne
Kunta: Lappeenranta
Tutkimuksen laatu: Arkeologinen dokumentointi ja pelastuskaivaus
Ajoitus: 1600 – 1700-luku
Peruskarttalehti: 3134 07
Yhtenäiskoordinaatit: Y= 3563 851–3563 986, X = 6773 573–6773 708,
Z= n 80–87 m mpy
Maanomistajat: Lappeenrannan kaupunki
Tutkimuslaitos: Museovirasto, rakennushistorian osasto
Tutkija: HuK Ulrika Rosendahl
Kenttätyöaika: 12.-13.9. ja 6.10.2005
Aiemmat tutkimukset: - Laaksonen, Lasse & Immonen, Olli. 1985 ja 1986, arkeologinen tutkimuskaivaus. Museovirasto RHOA.
- Laaksonen Lasse & Tynkkynen, Liisa 1988, Ruotsinvallan aikaisen markkinarannan tutkimus. Museovirasto RHOA.
- Annala, Sini 2002. Lappeenrannan linnoituksen länsirinne. koekaivaus. Museovirasto RHOA.
- Annala Sini, 2003. Lappeenrannan linnoituksen länsirinne. Kaupunkiarkeologinen tutkimuskaivaus. Museovirasto RHOA.
- Mökkönen, Teemu 2003. Kaupunkiarkeologinen inventointi. Museovirasto RHOA.
Löydöt: KM 2005076 :1-28
Kuvat: 125587:1-35
Alkuperäinen raportti: Museoviraston rakennushistorian arkisto (RHOA), Helsinki.
Kopiot: Etelä-Karjalan museo

PERUSKARTTAOTE/KOHTeen SIJAINTI
PERUS CD 2002313407
Mk 1:10 000

Tiivistelmä

Lappeenrannan linnoituksen länsirinteellä tehtiin vuonna 2005 entisöintitöitä, joiden yhteydessä oli tarkoitus laskea maanpinta 1700-luvun tasolle. Koneellisessa maankaivutyössä oli poistettu dokumentoimatta myös Lappeenrannan kaupungin 1600-1700-luvuille ajoittuvia kulttuurikerroksia ns. Maaherrantorin alueelta. Alueella suoritettiin tarkastuskäynti 12.-13.9 2005 tarkoituksena dokumentoida arkeologisesti kiinnostavat ilmiöt sekä arvioida säilyneiden kerrostumien määrä sekä jatkotutkimusten tarve.

Havaintojen perusteella suoritettiin pienen alueen pelastuskaivaus 6.10., jolloin kaivettiin venäläis-aikaisen vesikourun alla säilyneitä kerroksia; mm. rakennuksen pohjaan viittaava rakenne ja 1700-luvun alun esineistöä. Alueella oli kaivutyömaan aikana tullut vastaan runsaasti vanhan kaupungin rakenteita, mm. koko leveydeltään säilyneet 1700-luvun alun portaat, jotka ovat olleet osa Lappeenrannan katuverkostoa. Lisäksi talletettiin 1700- ja 1800-luvuille ajoittuvia irtolöytöjä.

JOHDANTO.....	6
AIEMMAT TUTKIMUKSET	6
LÄNSIRINTEEN NYKYTILANNE.....	7
SÄILYTETTÄVÄT ALUEET JA RAKENTEET	8
R 1 Mukulakivetty porraskatu.....	8
R 2 Portaat.....	9
R 3 Mukulakiveys.....	10
R 4 Vesikouru (tutkittu 6.10.2005).....	10
R 5 Kiveys.....	11
R 6 Uunin perusta.....	11
R 7 Mukulakiveys.....	12
Maaherranpuiston profiili	12
VESIKOURUN KAIVAMINEN	13
Rakenteet ja yksiköt.....	14
TULOKSET	15

Liitteet:

Kartat ja piirrokset:

- 1) Kartta: Aiemmat tutkimusalueet: 1985–86; 1988 ja 2002–2003 (Lähde: Annala: 2003)
- 2) Kartta: Arkeologisesti kiinnostavat alueet Lappeenrannan linnoituksessa. (Lähde: Mökkönen 2003)
- 3) Mittauspiirustus: Lappeenranta länsivalli. Mk 1:200. (Pertti Malm & Pekka Sihvonen)
- 4) Mittauspiirustus: Lappeenranta länsivalli/ Porras limitys Mk 1:50. (Pertti Malm & Pekka Sihvonen)
- 5) Mittauspiirustus: Lappeenranta länsivalli/ Maaleikkaus (Maaherranpuiston profiili) Mk 1:20. (Pertti Malm & Pekka Sihvonen)
- 6) Asemapiirros. Lappeenranta linnoitus. (Arkkitehtitoimisto Koskinen & Schalin) Mk 1:1000
- 7) Ed. asemapiirros, johon laitettu Malmin ja Sihvosen mittaukset R2 ja R3. Mk 1:100

Löytöluettelo

Kuvaluettelo

JOHDANTO

Museovirasto on tehnyt Lappeenrannan linnoituksen länsirinteellä entisöintitöitä, joiden yhteydessä oli tarkoitus laskea maanpinta 1700-luvun tasolle arkkitehti Keijo Koskisen suunnitelmien mukaan. Työpäällikkönä toimii Lappeenrannan kaupungin rakennuspäällikkö Pauli Nupponen ja työmaan johtajana Esa Tolvanen. Koneellisessa maankaivutyössä oli poistettu dokumentoimatta myös Lappeenrannan kaupungin 1600-1700-luvuille ajoittuvia kulttuurikerroksia ns. Maaherrantorin alueelta (luokitus 2: Mökkönen 2003) paikoin puhtaaseen pohjamaahan asti. Työn edetessä suurin osa alueen kulttuurikerroksista on tuhottu. HuK Ulrika Rosendahl suoritti Museoviraston puolesta 12. – 13.9.2005 tarkastuskäynnin työmaalla. Käynnin tarkoituksena oli dokumentoida arkeologisesti kiinnostavat ilmiöt sekä arvioida kerrostumien säilyneisyyttä ja jatkotutkimusten tarvetta.

Tarkastuskäynnin havaintojen perusteella suoritettiin myös pienen alueen pelastuskaivaus 6.11, jolloin kaivettiin venäläisaikaisen vesikourun alla säilyneitä kerroksia. Kaivausapuna toimi kaksi työmaan rakennustyöntekijää. Museoviraston piirtäjät Pertti Malm ja Pekka Sihvonon suorittivat 13.–14. ja 28.9 mittauksia kohteella.

Nykyisen linnoituksen länsirinteellä on sijainnut 1600-luvulla perustetun Lappeenrannan kaupungin ydinalue. Ennen kaupungin perustamista alueella toimi markkinakylä, joka mainitaan ensimmäisen kerran 1542. Vanhan kartta-aineiston perusteella täällä on ainakin 1700-luvun alusta lähtien sijainnut tontteja, katuverkostoa ja tori. Vasta 1800-luvulla kaupungin keskusta muutti nykyiselle paikalleen linnoituksesta etelään.

Löytöjä otettiin talteen ja luetteloiitiin Kansallismuseon kokoelmiin silloin kun ne selvästi liittyivät rakenteisiin. Irtolöydöt annettiin Etelä –Karjalan museolle näyttelytarkoituksiin.

AIEMMAT TUTKIMUKSET

Lappeenrannan linnoituksen länsirinnettä on tutkittu arkeologisesti sekä 1980- että 2000-luvulla. Vuosien 1985–86 sekä 1988 kaivauksissa tutkittiin yhteensä n. 430m²:n kokoinen alue. Näiden kaivausten yhteydessä paljastettiin mm. alueen ylärinteessä olevan raatihuoneen paikka (alue II) ja alempana sijaitsevaa rahakammarin kellari sekä 1700-luvun rakennuksen kivijalka. Esinelöydöt alueilta ajoittuivat 1600–1700-luvulle. (Laaksonen & Immonen 1985 – 1986; Laaksonen & Tynkkynen 1988. Ks. Liite 1.)

Sini Annalan kaivauksissa 2002 tutkittiin tulevan kaukolämpöputken kaivanto, jolloin esiin tuli porraskanteen pohjoisosa, muurimainen rakenne ja vesikourun osa. Vuonna 2003 tehtiin länsirinteen pohjoispuolelle viisi itä-länsisuuntaista koeojaa. Näistä pohjoisimmasta (oja A) löytyi mm. rakennuksen pohja, ja eteläisimmästä (oja E) lautalattiaisen rakennuksen jäänteet. Muissa ojissa maa oli sekoittunutta ja rakenteita ei havaittu. Ojien lisäksi tutkittiin myös ns. Haminan portti eli kurtinimuurin läntinen porttiaukko. Tämän kohdalla paljastui hirsinen laituriaukku, joka on dendrokronologisesti ajoitettu 1770-luvulle sekä kiveys joka jatkuu porttiaukon itäpuolelle. Kaivausten löydöt ajoittuvat 1600–1700 luvuille. (Annala 2002 – 2003. Ks. Liite 1.)

Annalan kaivausten tarkoitus oli myös selvittää alueiden maakerroksia ja niiden arkeologista arvoa tulevaa entisöimishanketta ajatellen. Kaivausten tulosten perusteella todettiin, että arkeologisten tutkimusten suorittaminen on jatkossakin tarpeellista. 2003 tehtyjen koeojien rakenteet olivat vain osittain tutkittuja. Myös vuonna 2002 kaivetun kaukolämpökaivannon ojassa oli rakenteita, jotka jäivät kaivamatta kokonaan. Kaivauksissa havaittiin myös sekä kulttuuri- ja palokerroksia, varsinkin ns. Maaherrantorin alueella vuoden 2002 kaivausalueen ympärillä, mutta nämä kerrokset olivat myös sidottavissa 1980-luvun kaivausten havaintoihin. (Annala 2002; 2003.)

LÄNSIRINTEEN NYKYTILANNE

Lappeenrannan linnoitusta on restauroitu 1970-luvulta lähtien. Tänä vuonna (2005) hanke on edennyt länsirinteelle, jossa tällä hetkellä sijaitsee useamman hehtaarin kokoinen työmaa-alue. Alueella ei nykyään ole lainkaan rakennuskantaa, paitsi vuoden 1985 kaivauksissa paljastettu rahakammarin kellari, joka on katettu. Linnoitusniemen länsilaidan rautatiekiskot on purettu, samoin alueella toiminut kevyen liikenteen väylä. Väylälle johtavan Friesenheiminkujan alaosakin on purettu, ja n. 84–85 m käyrän kohdalta alaspäin rinteän maakerrokset ovat pääsääntöisesti kaivettu kaivinkoneella puhtaaseen pohjamaahan asti. Ns. Maaherranpuiston kohta on kuitenkin jätetty koskemattomaksi.

Maamuokkauksen tarkoituksena on ollut 1700-luvun maanpinnan korkeuksien ennallistaminen. Alarinteelle on 1980-luvulla tuotu täytemaata, ja tästä haluttiin päästä eroon. Annalan kaivaustulosten mukaan täytemaakerros olisi ollut n. 0,5 m paksu, ja täytemaakerroksen alla olisi löydettävissä 0,5-1 m paksu kulttuurikerros. Ylärinteessä ei ollut havaittavissa vastaavaa täytemaakerrosta (Annala 2002: 6).

Työmaalla oli kuitenkin kaivettu ilman arkeologista valvontaa, jolloin kulttuurikerroksia ei osattu huomioida. Konekaivaminen oli jatkunut täytemaakerrosta syvemmälle, kulttuurikerrosten läpi. Suurimmalla osalla työmaa-aluetta ei enää ollut jälkiä kulttuurimaasta. Poikkeuksena olivat tietyt kaivamatta jääneet kiviset rakenteet, jotka oli jätetty työmaalle irrallisina saarekkeina. Näiden profiileista sekä Maaherranpuiston profiilista oli yhä havaittavissa säilyneitä kerroksia, jotka todennäköisesti alun perin olivat kattaneet koko Maaherrantorin alueen.

Kuva 1. Länsirinne lännestä. Kuvassa näkyvät R1-4.

SÄILYTETTÄVÄT ALUEET JA RAKENTEET

Säilyneitä kerroksia löytyy muutamista kohdista, Nämä alueet, joista on tarkempi selitys alla, ja niissä olevat rakenteet pitää säilyttää koskemattomina tai tutkia arkeologisin kaivauksin restaurointityön yhteydessä. Näiden lisäksi tulee säilyttää nykyisen **mukulakivikadun alla olevat kerrokset**, sekä kaikki muut tähän asti koskemattomat alueet, esim. **Maaherranpuiston alue ja ylärinne raatihuoneen kivijalkoineen**. Teemu Mökkösen (MV/2003) kaupunkiarkeologisesta inventointiraportista ilmenevät suojelullisesti kiinnostavat alueet Lappeenrannan linnoituksessa (Liite 2)

Kuva 2. Maaherranpuiston profilissa näkyy kulttuurikerroksia. Ks. Karttaliitteet/5 Malm & Sihvonen 2005.

R 1 Mukulakivetty porraskatu

Friesenheiminkujan pohjoispuolella, alueen ylätasolla, oli tullut esiin jälkiä mukulakiveyksestä, jonka yläpuolella oli havaittavissa todennäköisesti porraskadun portaiden alaosa. Porraskanteen yläpuolella oli näkyvässä maaleikkaus, josta oli löydettävissä runsaasti 1700–1800-luvun esineistöä. Rakenne oli tulkittavissa torilta raatihuoneelle kulkevan kadun osaksi. Alempana oleva porraskanne R2 kulkee samassa linjassa R1:n kanssa.

Kuva 3. R1, mukulakivetty porraskatu.

R 2 Portaat

Sini Annalan kaivauksessa 2002 tuli esiin kylmämuurattu harmaakivinen porraskerros ja siihen liittyvä vesikouru. Rakenteesta oli silloin kaivettu esiin vain pohjoispää, jossa oli säilynyt kolme porrastasoa ja osittain myös neljäs. Silloin ei laajennettu kaivausalueita Friesenheiminkujan puolelle. Työmaan aikana Friesenheiminkujan tasoa oli laskettu ja loput portaista oli kaivettu miltei kokonaan esiin. Rakenne osoittautui lähes 7 m leveäksi ja sen eteläpäässä oli säilynyt jopa seitsemän porraskerros. Rakenteen molemmissa päissä kulki vesikourut, eli rakenne oli koko leveydeltään säilynyt.

Rakenteen keskiosaan oli jätetty maavalli, koska sen päällä oli tullut vastaan mukulakivikadun reuna-alue. Valli oli kuitenkin vain n. 0,5 m leveä, ja sitä kaivettiin pois tarkistuskäynnin aikana. Edellä mainittu mukulakivikerros oli tullut esiin nykyisen Friesenheiminkujan kiveyksen alta, ja oli todennäköisesti venäläisaikainen. Ylempänä maassa oli havaittavissa lisää mukulakiveystä, joka luultavasti liittyy samaan kerrokseen.

Tarkastuskäynnin aikana portaat kaivettiin kokonaan esiin. Mukulakiveyksen alla oli n. 50 cm paksu sekoittunut kerros, jossa esiintyi runsaasti 1700-lopun-1800-luvun materiaalia. Tämän alta tuli n. 35 cm värjäytynyt hiekkakerros, jossa oli seassa hiiltä ja tiilimurskaa. Tämän kerroksen löydöt otettiin talteen. Sen alta tuli pelkästään puhdasta pohjahiekkää; portaat oli rakennettu suoraan puhtaalle kerrokselle. Porraskadusta on näköjään haluttu luopua joskus 1800-luvun aikana, jolloin portaat täytettiin ja tasattiin maalla, ja niiden päälle rakennettiin mukulakivettyä katu.

Länsirinteen porraskerros on harvinaisen hyvin säilynyt osa Lappeenrannan vanhimmasta kaupungista. 1700-luvun kartoissa näkyvä porraskatu pystytään tämän havainnon johdosta paikantamaan hieman Friesenheiminkujasta pohjoiseen. Rakenteen säilymiseen turvaamiseksi se luultavasti tullaan peittämään. Kylmämuurattu rakenne ei säilyisi nykyisessä kunnossa, jos se jäisi näkyviin. Rakenteesta on tehty mittauspiirustus (Malm & Sihvonen 2005) ja se on dokumentoitu valokuvoin. Portaat ja niiden alla mahdollisesti olevat kerrokset on joko säilytettävä koskemattomana tai tutkittava arkeologisesti.

Kuva 4. R2 ja sen päällä ollut maavalli (postettu 12.-13.9).

Kuva 5. R2, porraskerros.

R 3 Mukulakiveys

Alempana rinteessä oli tullut vastaan mukulakivikadun kulma. Tämä katu on todennäköisesti samassa tasossa kuin R2:n päällä oleva mukulakerros, eli heti nykyisen alla. Tämän tason alla on säilyneitä kulttuurikerroksia, jotka olivat havaittavissa profiilista joka oli syntynyt kun rakenteen länssiosa oli kaivettu syvemmälle. Kiveyksen itäpuolelle kaivettiin n. 50 x 50 cm koekuoppa, jossa tuli vastaan jonkinlainen kiveys. Alueella saattaa siis olla säilyneitä rakenteita maan alla. Koekuoppa kaivettiin 81.23 m mpy asti. Täyttemaakerroksen alta, n. 81. 55 m mpy tuli vastaan tummaksi värjäytynyt hiekkakerros.

Kuva 6. Rakenne 3.

R 4 Vesikouru (tutkittu 6.10.2005)

Sini Annalan 2002 kaivauksissa esiin tullut venäläisaikainen vesikouru oli jätetty kaivamatta n. 1 m korkeaksi saarekkeeksi. Vesikourun profiilissa oli havaittavissa kulttuurikerroksia, ja todettiin että sitä oli mahdotonta säilyttää sellaisenaan. Tämän takia se tutkittiin arkeologisesti 6.11.2005 (Ks. erillisen luku: Vesikourun kaivaminen).

Kuva 7. R4, venäläisaikainen vesikouru.

R 5 Kiveys

Vesikourun pohjoispuolella on alue, jossa on kiveystä ja purkujätettä maan seassa. Tämä saattaa olla resentti jäännös, sillä paikalla on sijannut sikala vielä 1970-luvulla. Tarkastuskäynnin aikana ei ollut aikaa tutkia rakennetta perusteellisesti, joten ei ole täysin pois suljettua, että alueella olisi vanhempiakin kerrostumia. Kivetyn alueen viereen tehtiin n. 110 x 70 cm koekuoppa, joka kaivettiin 79,95 m mpy syvyyteen. Kuopasta tuli vastaan runsaasti kiveä ja tiiltä.

Kiveyksen pohjoispuolelle avattiin kaivinkoneella tarkastuskuoppa, ja ainakin sillä puolella oli täysin moderneja kerrostumia.

Kuva 87. Rakenne 5.

R 6 Uunin perusta

Alueen pohjoisosassa oli tullut esiin n. 2 x 4 m kokoinen neliskulmainen kiveys, joka oli tulkittavissa uunin perustaksi. Sitä puhdistettiin esiin valokuvausta varten, jolloin sen yhteydessä tuli vastaan 1700-luvulle tyypillisiä löytöjä, kuten vihreää ikkunanlasia, liitupiippuja sekä napin osa. Nämä löydöt otettiin talteen. Rakenteesta pohjoiseen tuli vastaan vihreän ikkunalaasin keskittymä, joka mahdollisesti liittyi samaan rakennukseen. Vuoden 1988 kaivauksissa tuli vastaan 1700-luvun rakennuksen pohja, joka on ollut suurin piirtein samassa linjassa tämän rakenteen kanssa.

Kuva 98. R6, uunin perusta.

R 7 Mukulakiveys

R6:n pohjoispuolella sijaitse n. 6,5 m pitkä etelä-pohjoissuuntainen mukulakiveys. Kyseessä voi olla sama mukulakivitaso, joka esiintyy R3:ssa. Länsirinteen historiallisessa karttamateriaalissa esiintyy etelä-pohjoissuuntainen ”Landzhöfdingegatan” (esim. Mökkönen 2003: kuva 11) suurin piirtein näillä paikkeilla, joten kyseessä saattaa olla tämän kadun jäännös. Kiveys näyttää kuitenkin menevän rakennuksen väliin, joten kyseessä saattaa myös olla joku muu kiveys, jos se on samanaikainen rakennuspohjien kanssa.

Kuva 10. Rakenne 7.

Maaherranpuiston profiili

Poistettujen maakerroksien paksuus oli mm. havaittavissa maaherranpuiston pohjoispuolelle syntyneestä profiilissa. Museoviraston piirtäjät tekivät profiilista mittauspiirroksen (Karttaliite/5), jossa näkyy kerrosten paksuus. Ylin kerros oli n. 0,5 m paksu puhdas täyttemaakerros, ja tämän alta oli havaittavissa tumma kulttuurikerros, jonka paksuus vaihteli n. 0,45–0,7 m. Kulttuurikerroksen alaosaa koostui hiilipitoisesta palokerroksesta. Tämän alta tuli puhdas pohjahiekka. Profiilin länsiosassa oli havaittavissa kuoppa, joka oli kaivettu palokerroksen läpi. Kulttuurikerroksen korkeus mpy oli n. 80–81 m.

VESIKOURUN KAIVAMINEN

Vesikourua (R4) kaivettiin 6.10. puhtaaseen pohjamaahan asti. Rakenteen alla esiintyi useita kerroksia sekä rakenteita, joille annettiin juokseva Y(=yksikkö) tai R(=rakenne)-numero. Kaivausmenetelmänä oli yksikkökaivaus eli kerrokset poistettiin yksi kerrallaan luonnollisina kerroksina. Ylimmät kerrokset, jotka olivat suhteellisen nuoria, kaivettiin lapiolla. Kerrokset, joissa esiintyi rakenteita, kaivettiin lastalla ja alin tumma kerros, jossa ei ollut rakenteita, kaivettiin lapiolla ja maa seulottiin. Havaittavat rakenteet olivat tulkittavissa rakennuksen jäänteiksi, sillä seassa oli tiiltä, laastia ja kiviä. Vastaavia rakenteita oli työmaan vastaavan mestarin, rakennuspäällikkö Pauli Nupposen mukaan tullut runsaasti vastaan alueella.

Esinelöytöjen seassa esiintyi 1700-luvun materiaalia, mm. 1600–1700-luvulle ajoittuvaa ns. karjalaista keramiikkaa (määritellyt FM Johanna Enqvist), posliinia, fajanssia, vihreää ikkunalasia ja liitupiippuja. Myös alimmasta kerroksesta tuli piiposliinia (fajanssia, jossa vaalea massa), joka ajoittuu 1700-luvun loppupuolelle. Kerroksissa oli myös runsaasti luuta, tiiltä ja pullolasia.

Vesikourun esinelöydöt luettelointiin Kansallismuseon kokoelmiin, rautaa ei kuitenkaan otettu talteen (kyse lähinnä rautanauloista). Ylemmistä kerroksista otettiin talteen löytöjä valikoidusti, ei otettu talteen luuta eikä 1800-luvun loppupuolelle ajoittuvaa materiaalia.

Kuva 11. R 4:ää kaivetaan.

Rakenteet ja yksiköt

R4:R1 = Kivinen vesikouru

R4:Y2 = R1:tä ympäröivä tumma hiekkamaa, seassa hiiltä ja tiilimurskaa.

Z= pinta: 80,99 – 80,43 m mpy (lukemat kourun kivien poiston jälkeen)

R4:R3 = Kiveys. n. 10–20 cm kiviä, seassa kalkkilaastia, tiilimurskaa. Alueen länsilaidassa. Z-pintalukemat = 80,82; 80,70. Z-pohjalukemat = 80,53; 80,42.

R4:R4 = Kiveys. mahd. sama kuin R4:3. Z-pintalukemat = 80,62–80,51. Z-pohjalukemat = 80,49–80,39

R4:Y5 = Tumma hiekkamaa, liittyy R4:4:ään.

R4:Y6 = Vaalea hiekka. Z-pintalukemat = 80,52–80,29.

R4:Y7 = Tumma mullansekainen hiekkakerros. Seassa tiilimurskaa ja hiiltä. Z-pintalukemat = 80,33–80,18.

Kuva 12. Vesikouru R4:R.1

Kuva 132. Rakenne R4:R3.

TULOKSET

Lappeenrannan länsilinnoituksen vanhan kaupungin alueesta on hävinnyt suurin osa kulttuurikerroksista nykyiseltä työmaa-alueelta. Erillisiä rakenteita oli kuitenkin havaittavissa ja niitä saatiin mitattua paikalleen ja dokumentoitua. Varsinkin porrasrakenne R2 oli kiinnostava ja hyvin säilynyt jäännös Lappeenrannan varhaisesta kaupunkivaiheesta, mutta alueella oli muitakin kiinnostavia rakenteita. Esinelöydöt viittaavat lähinnä 1700-luvun kaupunkivaiheeseen, sitä vanhemmasta vaiheesta ei ainakaan ajoitettavissa olevia esinelöytöjä havaittu.

Lappeenrannan aiemmat arkeologiset tutkimukset ja nyt havaitut rakennelöydöt antavat kuitenkin yhdessä karttamateriaaliin kanssa osviittaa vanhan kaupungin olemuksesta. Näitä tietoja olisi syytä jatkossa koota yhteen ja analysoida tarkemmin.

Tällä hetkellä koskemattomat alueet tulee säilyttää sellaisinaan tai tutkia arkeologisesti, ettei enempää tietoa Lappeenrannan varhaisimmasta vaiheesta pääse häviämään.

Helsingissä 24.10.2005

Ulrika Rosendahl